FIL-QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

L-ONOR. IMHALLEF ANTHONY VELLA

<u>Seduta ta' nhar il-Gimgha 8 ta' Jannar 2021;</u>

<u>Rikors nru: 71/2014 AGV;</u>

Av. Etienne A. Calleja bhala l-mandatarju specjali tal-assenti ABC u bintha l-minuri DC .

vs

EF, id-Direttur tad-Direttorat tac-Cittadinanza u Expatriate Affairs, id-Direttur tar-Registru Pubbliku u l-Avukat Generali, u permezz ta' digriet tal- 20 ta' Novembru 2014, l-Avukat Generali gie estromess mill-atti.

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat ipprezentat mill-Avukat Etienne Calleja datat 9 ta' April 2014, bhala mandatarju specjali li permezz tieghu ppremetta u talab is-segwenti:-

Illi, l-attur qieghed jidher ghall-assenti ABC u bintha il-
minuri D permezz ta' prokura generali li tawtorizzah jipprocedi f'isimha u f'isem bintha ghal kull interess li jista' jkollha, kopja ta' liema prokura generali qed tigi hawn annessa u mmarkata Dok A;

Illi, ABC, detentrici tal-Passaport Slovakk bin-numru BJ 2327489 u li hija residenti gewwa Hauffgasse 13/5-6 Vienna 1110 Austria, kellha relazzjoni extrakonjugali mal-konvenut EF ghal habta tal-ahhar tas-sena 2001 u li frott din ir-relazzjoni twieldet it-tifla D nhar it-18 ta' Lulju, 2002 gewwa Bratislava, fl-Islovakkja, detentrici tal-Passaport Slovakk BJ 2327309 u li hija residenti fl-istess indirizz suriferit u dan skond certifikat tat-twelid mahrug mill-Awtorita' Slovakka fil-5 ta' Awwissu, 2002, kopja ta' liema certifikat qed jigi hawn anness u mmarkat bhala Dok B;

Illi, l-intimat EF huwa il-missier naturali ta' din il-wild frott ir-relazzjoni extrakonjugali li huwa kkuntratta mal-mittenti tul ir-residenza taghha hawn Malta bejn1-2001 u 1-2002 u dan kif ser jigi ampjament u sodisfacentement muri tul il-kors ta' dina l-kawza;

Illi, qabel ma twieldet tat-tifla, izda waqt it-tqala tal-istess AB, b' agir klandestin, abBuziv u kontra l-ligi il-konvenut irnexxielu ikecci, jew xort' ohra ittellaq, lill-mittenti minn Malta, u dan wara li ha li ried minn ghandha u dan unikament u senjatament bl-iskop li jahrab mill-obbligi naturali u legali tieghu bhala missier

tal-wild eventwali tieghu skond il-ligi stante li kien fil-frattemp ikkontratta relazzjoni ma' persuna ohra waqt it-tqala tal-imsemmija AB

Illi, wara li twieldet D fl-iSlovakkja l-konvenut la qatt ma' ikkuntattja lill-omm, qatt ma' wiegeb ghad-diversi tentattivi li ghamlet sabiex tikkuntattjah u s'intendi qatt ma hallas ebda manteniment fil-konfront taghha, qatt ma fittixha u lanqas biss ghamel ebda attentat sabiex isibha. Anzi, ghal kuntrarju, kull tentattiv minn naha ta' A B biex iccempillu jew tikkuntattjah sfaw fix-xejn;

Illi, stante li DC ghandha il-misser taghha li huwa Malti ghandha id-dritt li tirregistra bhala cittadina Maltija u sabiex it-twelid taghha jigi registrat fir-registru Pubbliku ta' Malta u jinhargilha appozitament certifikat tat-twelid li jirrifletti l-istat civili taghha;

Illi, dan kollu ma jistax isir sakemm il-konvenut li allegatament huwa il-missier naturali taghha ma jigix talment dikjarat f'dan is-sens minn dina l-Onorabbli Qorti, okkorendo bin-nomina ta' periti nominandi jew xort' ohra l-konvenut fil-mori ta' dawn il-proceduri ma jaghmilx tali dikjarazzjoni;

Illi, il-konvenut EF gie debitament interpellat permezz tal-ittra ufficjali 116/2012, datata it-8 ta' Ottubru, 2012 sabiex jersaq ghal-hlas u likwidazzjoni tal-manteniment u spejjez dovuti lill-bintu il-minuri D izda baqa' inadempjenti, kopja legali ta' liema ittra ufficjali flimkien mal-inkartament kollu relattiv ai termini tal-Art. 891 tal-Kap.16 (recte Kap 12) tal-Ligijiet ta' Malta [Kodici ta' Organizzazjoni u Procedura Civili] qed tigi hawn annessa u mmarkata Dok C;

Illi, ghaldaqstant kellha issir din il-kawza sabiex il-konvenut jigi ddikjarat bhal l-missier naturali ta' D okkorrendo anke bil-opera ta' periti nominandi;

Illi, sussegwenti ghad-dikjarazzjoni ta' paternita', anke wara ammissjoni f'dan ir-rigward mill-konvenut, il-konvenut ghandu jigi ordnat ihallas il-manteniment dovut lit-tifla tieghu tul dawn is-snin kollha kif ukoll ihallas ta' sehemhu mill-ispejjez kollha ordinarji u straordinarji ta' sahha, edukazzjoni, medicinali u hwejjeg essenzjali ohra mehtiega ghat-trobbija tat-tifla tieghu D.

Ghaldaqstant, l-attur fil-kwalita' tieghu bhala mandatarju tal-assenti ABC u bintha l-minuri DC, jitlob lil dina l-Onorabbli Qorti, in segwitu tal-provi kollha li ser jingiebu a konjizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti, joghgobha:-

1. Tiddikjara li l-konvenut EF huwa l-missier naturali tal-wild DC frott ir-relazzjoni extra konjugali ma' ABC bejn is-sena 2001 u 2002, okkorendo bin-nomina ta' periti nominandi; u sussegwentement;

2. Minghajr pregudizzju u subordinatament ghall-Ewwel Talba, tordna lill-konvenut Direttur tad-Direttorat tac-Cittadinanza u Expatriate Affairs sabiex jirregistra lill-DC bhala cittadin Malti ai termini tal-Art. 5(2)(b) tal- Kap. 188 tal- Ligijiet ta' Malta [Att dwar ic-Cittadinanza];

3. Minghajr pregudizzju u subordinatament ghat-Tieni Talba u kontingenti maghha tordna lil-konvenut Direttur tar-Registru Pubbliku jirregistra il-wild tal-minuri DC bhal cittadin Malti ai termini tal-Art. 87, 244 et seq. tal- Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta [Kodici Civili] u fil-kolonna Isem u Kunjom Missier il-wild jitnizzel l-isem tal-konvenut EF ai termini tal-Art. 278 et seq. tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta [Kodici Civili];

4. Minghajr pregudizzju u subordinatament ghat-Tielet Talba u konsegwentement ghall-Ewwel Talba, tillikwida il-manteniment dovut lill-DC mill-konvenut EF bhala l-missier naturali taghha; u

5. Minghajr pregudizzju u subordinatament ghar-Raba' Talba, tillikwida l-ammont tal-ispejjez straordinarji dovuti ghat-trobbija, kura u edukazzjoni inkorsi fit-trobbija tal-minuri DC; u

6. Tordna lill-konvenut EF ihallas il-manteniment hekk likwidat a tenur tar-raba' Talba; u

7. Tordna lill-konvenut EF ihallas l-ammont tal-ispejjez straordinarji hekk likwidati a tenur tal-Hames Talba;

8. Tordna li l-ispejjez ta' dina l-kawza, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali 116/2012 flimkien mal-ispejjez kollha ghan-notifika skond il-ligi ai termini tal-Art. 891 tal-Kap.16 (recte Kap 12) tal-Ligijiet ta' Malta [Kodici ta' Organizzazjoni u Procedura Civili], flimkien mal-imghax legali dekorribbli mid-data tas-sentenza ikunu kollha a karigu tal-konvenut EF; u

Tant ghandu l-unur jissottometti l-attur ghas-savju gudizzju ta’ dina l-Onorabbli Qorti.

Rat ir-Risposta guramentata tad-Direttur tar-Registru Pubbliku datata 26 ta’ Gunju 2014 li taqra kif gej:-

1. Illi in linea preliminari, l-intimat Avukat Generali m'huwiex il-legittimu kontradittur ghat-talbiet tar-rikorrenti u dan a tenur tal-artikolu 1818 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi li l-mansjoni guridika tal-Gvern f’kawzi gudizzjarji hija vestita fil-Kap tad-Dipartiment koncernat. Fil-kaz odjern huwa id-Direttur tar-Registru Pubbliku u d-Direttur tac-Cittadinanza u Expatriate

Affairs li huma responsabbli ghat-tip ta' talbiet li qieghda taghmel ir-rikorrenti u ghalhekk l-Avukat Generali gie interpellat inutilment u ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju.

2. Illi subordinatament u bla pregudizzju ghas-suespost qed jigi rilevat li fuq il-mertu tal-kawza odjerna u b'mod partikolari dwar il-paternita' tal-minuri DC, l-esponenti naturalment m'humiex edotti mill-fatti li gew iddikjarati fir-rikors gurarmentat u ghalhekk huma jirrimettu ruhhom ghar-rizultanzi processwali, ghalkemm f'dan l-ambitu l-esponenti umilment jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tistieden lill-partijiet kollha koncernanti sabiex jissottomettu ruhhom ghat-testijiet genetici kif provdut fl-Artikolu 100A tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex tigi stabbilita l-paternita' tal-minuri.

3. Illi minghajr pregudizzju, l-esponenti jirrileva li fir-rigward tat-tieni talba tar-rikors promotur jista japplika l-artikolu 5 (3) tal-Att tac-Cittadinanza Maltija (Kap. 188 tal-Ligijiet ta' Malta) li jghid is-segwenti:

   Persuna mwielda barra minn Malta fi jew wara 1- gurnata stabbilita li ggib prova li tkun dixxendenti fil-linja diretta ta' axxendenti mwieled Malta minn genitur bl-istess mod imwieled Malta jkollha jedd, wara li taghmel applikazzjoni skont ma jista' jkun preskritt u wara li tiehu l-gurament ta' lealta', tkun registrata bhala cittadin ta' Malta. Izda meta dik il-persuna tkun minuri, dik il-persuna li skont il-ligi jkollha awtorita' fuq il-minuri, tista' taghmel rikors ghar-registrazzjoni ta' dak il-minuri bhala cittadin ta' Malta.

   Abbazi ta' dan l-artikolu jekk jigi ippruvat li r-rikorrenti ABC ghandha awtorita' fuq il-minuri DC u jigi ippruvat wkoll li l-istess minuri hija dixxedenti ta' persuna li twieldet Malta minn genitur li wkoll twieled Malta

allura r-rikorrenti tista' tapplika ghar-registrazzjoni biex tikseb ic-cittadinanza Maltija ta' bintha.

4. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-intimat Direttur tar-Registru Pubbliku jirrileva li jekk il-minuri D tikseb ic-cittadinanza Maltija sussegwentement hija tista' titlob ir-registrazzjoni tat-twelid taghha fir-Registru Pubbliku.

5. Illi bla hsara ghas-suespost f' kaz, li jintlaqaw l-ewwel zewg talbiet tar-rikorrenti, l-esponent jinvita lill-intimat EF sabiex permezz ta' nota jispecifika d-dettalji personali kollha tieghu, senjatament (1) id-dokument tal-Identita', (2) l-eta tieghu meta twieldet, (3) il-post tat-twelid tieghu, (4) il-post ta' residenza tieghu meta twieldet il-minuri, (5) isem u kunjom ta' missieru u (6) jekk l-imsemmi missier patern kienx ghadu haj meta twieldet DC . Tali informazzjoni hija mehtiega biex tigi eventwalment inserita fl-Atti tat-Twelid tal-fuq riferit DC.

6. Illi bla hsara ghal premess, l-partijiet kontendenti ghandhom jiddeciedu b'mod definittiv liema kunjom ghandha tassumi l-minuri a tenur tal-Artikolu 92 (6) tal- Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

7. Illi fir-rigward tar-raba' u l-hames talbiet, l-esponenti kollha jirrilevaw li huma m' humiex il-legittimi kontradittturi fi kwistjonijiet li jirrigwardaw il-manteniment, il-kura, l-edukazzjoni u spejjez ohra relatati mat-trobbija tal-minuri;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti li qieghed jigi ingunt in subizzjoni.

Rat ir-Risposta guramentata tal-konvenut EF datata 16 ta’ Ottubru 2014, li taqra kif gej:-

1. Illi l-esponenti debitament accetta n-notifika tal-kawza de quo seduta stante nhar it-2 ta' Ottubru, 2014 dan wara li gie a konoxxenza tal-esistenza tal-kawza de quo li giet ippubblikata fuq il-gazzetta tal-gvern, kif ser jigi spjegat tul il-kors tat-trattazzjoni ta' dan il-kaz, u qieghed ghalhekk kif ordnat jintavola l-umli risposta tieghu;

2. Illi preliminarjament it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kaz de quo;

3. Illi l-intimat jixtieq jippreciza illi l-fatt illi huwa accetta n-notifika tal-kawza bl-ebda mod ma ghandha tinftiehem li hija xi forma ta' accettazzjoni ghal kontenut u talbiet fil-kawza de quo;
4. Illi in linea preliminari, r-rikorrenti ghandu jindika taht liema Artikolu tal- Ligi ntavola 1-kawza de quo; Illi u minghajr pregudizzju ghas-suespost, u purament ai fini legali u dawk procedurali, jirrizulta illi r-rikorrenti qeghda tibbaza t-talbiet taghha primarjament ai termini tal-Artikolu 87 tal-Kap. 16 tal -Ligijiet ta' Malta u ghaldaqstant kull talba ohra f 'dan l-istadju hija improponibbli, dan sta ghal fatt li hemm proceduri appoziti li kull parti tista’ tirrikorri ghalihom wara li dik il-parti tkun accertat il-paternita’ tal-wild u sussegwentament ikun sar it-tibdil relattiv fic-certifikat tat-twelid;

5. Illi ghaldaqstant it-talbiet li segwew huma ghal kollox prematuri u bla bazi;

6. Illi l-intimat jichad kategorikament l-allegazzjoni li saret referibilment ghall-allegazzjoni li l-intimat b' agir klandestin, abusiv u kontra l-ligi, kecca jew xort' ohra tellaq lill-ABC minn Malta;

7. Illi u a bazi ta' din l-allegazzjoni, r-rikorrenti ghandu jissostanzja din l-allegazzjoni hekk serja, b'dan illi l-intimat qieghed sa minn issa jirriserva kull azzjoni spettanti lilu kontra r-rikorrenti ghal tali allegazzjoni serja u li tista' tkun vessatorja kontra l-intimat;

8. Illi l-intimat jichad b'mod kategoriku t-talbiet attrici;

9. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti minn issa ngunta ghas-subizzjoni.

Rat li l-ewwel tlett talbiet tal-attrici gew decizi permezz ta' sentenza in parte li giet deciza fis-26 ta' Ottubru, 2017.[1]

Rat il-verbal tat-8 ta' Novembru, 2016, fejn l-attrici nomine ddikjarat li kienet ipprezentat ittra ta' medjazzjoni ai fini tat-talbiet attrici minn numru 4 'l quddiem.

Rat l-atti tal-medjazzjoni bin-numru 1829/16.

[1] Ara fol. 154 tal-process.

Rat ukoll id-digriet ta' dina l-Qorti datat 21 ta' Jannar, 2020, fejn l-istess medjazzjoni giet maghluqa u l-istess Qorti astjeniet milli tiehu konjizzjoni tat-talbiet stante li kien hemm nuqqas ta' interess da parti tal-attrici nomine.

Rat is-sottomissjonijiet tal-konvenut, datati 1 ta' Ottubru, 2020.

Rat is-sottomissjonijiet tal-attrici, datati 11 ta' Novembru, 2020.

KONSIDERAZZJONIJIET

Skond il-konvenut EF, il-kawza hija msejsa fuq l-Artikolu 87 tal-Kap.16 u ghalhekk it-talbiet min-numru erbgha sa sebgha m'ghandhom ebda fondatezza legali u huwa bla bazi u ghaldaqstant, l-istess talbiet ghandhom jigu respinti.

In segwitu ghal din l-eccezzjoni, l-attrici nomine talbet li tinghata l-awtorizzazzjoni sabiex tipprezenta medjazzjoni ghab-bazi tal-vertenza tal-manteniment u l-istess awtorizzazzjoni nghatat, izda biex wara giet maghluqa minhabba nuqqas ta' interess da parti tal-attrici nomine u dan wara li naqset tesebixxi c-certifikat tat-twelid tal-minuri.

L-attrici nomine tirribatti l-eccezzjoni tal-konvenut u dan peress li fil-fehma taghha l-azzjoni hija msejsa fuq l-Artikolu 86A tal-Kap.16 li bhala disposizzjoni ma tipprekludix u lanqas ma tillimita l-azzjoni taht id-disposizzjonijiet taghha bhala wahda esklussiva ghat-talbiet ohra.

Il-Qorti ser ikollha taqbel mal-attrici nomine, li l-kawza odjerna hija msejsa fuq l-Artikolu 86A. Ciononostante, jibqa' l-fatt li l-ewwel u qabel

kollox irid jigi kkonfermat l-istat tal-wild permezz ta' kawza u sakemm dan isir ma tistax issir talba ohra ghall-hlas ta' manteninment. Inoltre, talba bhal din tirrikjedi li l-ewwel u qabel kollox, jigi kkonfermat il-filjazzjoni tal-minuri, u talba ghall-hlas ta' manteniment ghandha ssir biss wara li jkunu gew segwiti proceduri ta' medjazzjoni.

Li ghamlet l-attrici nomine, hija li mxiet bl-oppost. Wara li fethet il-kawza ghad-dikjarazzjoni ta' paternita' ghamlet talba ghall-hlas ta' manteniment u fil-mori tal-proceduri pprezentat il-proceduri ta' medjazzjoni, sabiex tirregola l-posizzjoni taghha.

Ghandhu jinghad li l-ebda sistema legali m'ghandha tigi abbuzata, u lanqas m'ghandha tinghata interpretazzjoni daqshekk flessibbli. Decizjoni fuq manteniment ghandha l-ewwel titqieghed ghal medjazzjoni u fin-nuqqas ta' qbil, il-medjazzjoni tinghalaq u ghandha tigi segwita b'kawza.

Huwa minnu li l-minuri giet ikkonfermata f'din il-kawza bhala wild il-konvenut EF izda fl-ebda hin, l-attrici nomine ghandha tippretendi li tissorvola l-ligi u tghaddi biex tinqeda b'kawza wahda ghal dawk it-talbiet taghha u di piu' ssolviha billi tghaddi biex tipprezenta medjazzjoni bit-tama li ssalva ruhha.

Anke jekk il-Qorti tat din l-awtorizzazzjoni, l-attrici nomine naqset li turi interess f'dak li talbet, bil-konsegwenti gheluq tal-medjazzjoni. Ghalhekk l-attrici nomine ma tistax tippretendi li tinghata sentenza fuq it-talbiet taghha (numru 4 sa 7) meta effettivament il-ligi mhix qed tigi osservata. Il-

Qorti rat, pero', li dik il-medjazzjoni kienet inghalqet peress illi ma giex esebit ic-certifikat tat-twelid tat-tifla. Dan ma setax isir peress illi t-tifla ma kienetx ghadha registrata hawn Malta. Minhabba f'intopp burokratiku, m'ghandhiex tigi penalizzata l-attrici.

Inoltre, li huwa evidenti f'dawn il-proceduri huwa d-disinteress totali tal-konvenut. Ladarba l-paternita' tal-wild issa giet ikkonfermata, il-Qorti kienet tistenna li l-konvenut almenu juri interess f'bintu u jasal ghal ftehim mal-attrici, xejn xejn juri li ghad ghandu ghal qalbu l-benessere tat-tifla tieghu. S'issa, izda, il-Qorti ma rat ebda sforz min-naha tieghu biex jassumi responsabbiltajiet bhala missier. Dana qed jinghad biss ghal dak li jirrigwarda l-partecipazzjoni tieghu f'dawn il-proceduri, li s'issa kienet nieqsa kwazi ghal kollox. Il-Qorti hi tal-fehma, ghalhekk, li l-konvenut m'ghandux jigi ppremjat ta' dan l-agir tieghu. Inoltre, il-konvenut naqas milli juri lill-Qorti li t-talbiet tal-attrici huma proceduralment insostenibbli f'd an l-istadju. Harsa lejn l-Artikoli relevanti tal-Kap 16 ma jipprekludux lill-attrici taghmel dawk it-talbiet, ghalkemm solitament isir mod iehor.

L-attrici nomine qed titlob li terga' tinghata awtorizzazzjoni biex terga' tipprezenta medjazzjoni u dan sabiex jigu evitati spejjez zejda ta' kawza ohra. B'hekk l-attrici nomine stess qeghda tammetti li agixxiet b'mod erronju, u ghalkemm zball wiehed m'ghandux jigi kopert minn zball iehor, ghall-ekonomija tal-gudizzju, dina l-Qorti taqbel li l-kawza ghandha tissokta fuq it-talbiet li fadal. Kwantu ghall-ftuh ta' medjazzjoni ohra, pero, il-Qorti hi tal-fehma li ladarba din infethet u inghalqet, ma hemmx il-htiega li terga' tinfetah. Huwa gia' deciz mis-sentenza precedenti li t-tifla D, li llum hija maggorenni, hija l-wild tal-konvenut. Il-Qorti ghandha bizzejjed

provi dokumentarji biex tikkunsidra t-talbiet li fadal. Ghalhekk, kull ma jonqos f' dawn il-proceduri huwa li jigi likwidat il-manteniment dovut u l-ispejjez kif mitluba mill-attrici, prevja li ssir il-legittimazzjoni tal-atti peress illi t-tifla llum hija maggorenni.

DECIDE

Ghal dawn il-motivi l-Qorti ;

Tichad il-hames u s-sitt eccezzjoni sollevati mill-konvenut.

Tordna l-prosegwiment tas-smigh tal-kawza.

L-ispejjez huma riservati ghall-gudizzju finali.

Onor. Imhallef Anthony J. Vella **Registratur**